

Repliker

”Afrikas matförsörjning en gigantisk utmaning med snabb befolkningsökning”

UPPDATERAD I GÅR PUBLICERAD I GÅR

REPLIK DN DEBATT 29/9. Det behövs ett bättre fokus i berörda länder på hur man ska kunna hantera den skenande befolkningstillväxten, som ständigt ”äter upp” de framsteg som görs och, inte minst alltmer slår undan den naturmässiga grunden för framtida utvecklingsmöjligheter, skriver Inge Gerremo, fd lantbruksråd.

Läs senare

Jag har länge saknat en seriös diskussion om vad den snabba befolkningstillväxten betyder för en kontinent som Afrika. Många av de goda insatser som gjorts med eller utan svenskt och annat bistånd har ”ätits upp” av en alltför snabbt växande befolkning. Ingen kan med säkerhet säga vad en konstruktiv familjeplaneringspolitik hade kunnat betyda för de resurser som skapats eller för att bättre skona den sköra miljö som berörda länder har att förvalta för framtida generationer, men visst kan man undra.

Att något var på väg att gå på tok anade vi inom Sidas miljörelaterade arbete i mitten av 1990-talet. Vi lät därför, 1995, den kände brittiske forskaren Norman Myers göra en studie med rubriken [”Environmental exodus – an emergent crisis in the global arena”](#). Hur vi än presenterade de oroväckande perspektiven, verkade ingen vara mogen att förstå det Myers med flera då börjat se, en alarmerande ökning av så kallade miljöflyktingar, ett begrepp som då inte fanns. Nu är tongångarna andra och kanske det äntligen, såsom forskarna Frank Götmark och Malte Andersson hoppas med sin artikel, går att få visst gehör för att befolkningsfrågan måste kunna diskuteras inför framtida utmaningar. Det gäller inte minst för Afrika.

Artikeln berör i hög grad mitt eget arbetsområde, Afrikas matförsörjning. Afrikas länder och deras ledare står inför en gigantisk utmaning. Inom så där 70 år beräknas Afrikas befolkning öka från 1 till 4 miljarder. Tanken svindlar. De flesta afrikaner kommer att bo i städer eller andra tätorter. Att förse alla dessa människor med mat blir och är redan i dag en enorm utmaning.

Jag är övertygad om att detta till stor del behöver bygga på dagens småjordbruk. Men, det förutsätter ett framtida jordbruk med en avsevärt ökad produktivitet. Sådana produktivitetsökande insatser kommer bland annat att kräva att små gårdar måste bli större. Det är en utveckling vi alla känner till också från vår egen kontinent. Att tro att något annat är möjligt skulle vara en illusion. Redan här har dagens alltför snabba befolkningstillväxt försämrat utgångsläget med alltmer fragmenterade småjordbruk.

Framtiden behöver en stabil utveckling. Där kommer befolkningsstrukturen att ha en avgörande betydelse? Det krävs nu ett afrikanskt ledarskap som, äntligen, tar de areella näringarna på allvar, men också den alarmerande befolkningstillväxten. Få av de löften som de afrikanska länderna enats om, inom ramen för den Afrikanska unionen, AU, för att utveckla det inhemska jordbruket har förverkligats.

När de afrikanska länderna blev självständiga på 60-talet lät man jordbrukssektorn vara vidöppen för internationell konkurrens innan den nått en viss stabilitet. Inga andra länder har utvecklats på det sättet. Men, som det ibland hävdas, tro att det afrikanska jordbruk som framtiden kräver enbart kan bygga på dagens småjordbruk och traditionell kunskap är en återvändsgränd och måste främst ses som en sörgårdsidyll.

Den framtida utvecklingen behöver afrikanska regeringar, gärna med stöd från världssamfundet, som vågar och kan strida mot orimliga krav från de multinationella företagen inom jordbruksområdet. Samtidigt sitter de på viktig kunskap som kan omvandlas till mer specifika behov för de afrikanska länderna, deras bönder och konsumenter.

Framtiden kommer således att kräva ett nära samspel mellan de afrikanska bönderna, deras specifika kunskaper, och den moderna vetenskapen. En viktig ingrediens är en lokalt förankrad offentlig jordbruksforskning. Hur allt detta ska kunna förenas till en gemensam utvecklingsansträngning är i mångt och mycket en politisk fråga. Då behövs också ett bättre fokus i berörda länder på hur man ska kunna hantera den skenande befolkningstillväxten, som ständigt "äter upp" de framsteg som görs och, inte minst alltmer slår undan den naturmässiga grunden för framtida utvecklingsmöjligheter.

DN Debatt. 29 september 2019

Debattartikel

Frank Götmark, professor i ekologi och Malte Andersson, ekolog, professor emeritus, Göteborgs Universitet:

"Vilseledande när folkökningens effekter på klimatet utelämnas"

Repliker

Inge Gerremo, fd lantbruksråd:

"Afrikas matförsörjning en gigantisk utmaning med snabb"

befolkningsökning"

Martin Kolk, docent i demografi vid Stockholms universitet och Institutet för framtidsstudier:

"Folkökning i rika länder har större effekt på klimatet"

Mats Målqvist, professor i global hälsa vid Uppsala universitet:

"Barnskam kontraproduktivt för hållbar utveckling"

Inge Gerremo, fd lantbruksråd och med lång erfarenhet av global livsmedelsförsörjning och arbete med Sidas lantbruks- och miljöinriktade bistånd

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt

Repliker

”Barnskam kontraproduktivt för hållbar utveckling”

UPPDATERAD I GÅR PUBLICERAD I GÅR

REPLIK DN DEBATT 29/9. För att vi ska klara av att möta hoten från klimatförändringarna och människans påverkan på naturen måste vi ha livskraftiga och dynamiska samhällen. Att då prata om att färre barn skulle vara en lösning på klimatkrisen är att skjuta sig själv i foten, skriver Mats Målvist, professor i global hälsa vid Uppsala universitet.

Läs senare

Frank Götmark och Malte Andersson skriver om vikten av att lyfta befolkningsökningens påverkan på klimatet. Att belysa frågan om den stora utmaning som en växande befolkning medför är viktigt och en utveckling som behöver tas i beaktande då en hållbar framtid diskuteras. Men det behövs nyansering och ökad förståelse för befolkningstillväxtens dynamik. Det finns i dag en ökande diskussion om ”barnskam”, och förslag på barnstrejk har hörts i debatten. Götmark och Anderssons debattinlägg riskerar att underblåsa sådana tankar som är direkt kontraproduktiva för en hållbar utveckling.

För att befolkningen ska hålla sig på en stabil nivå krävs att varje kvinna föder i genomsnitt två barn under sin livstid. [Tidigare i år rapporterade UNFPA](#) att det i genomsnitt föds 2,4 barn per kvinna i världen och att antalet barn i Europa, Asien och Nord- och Sydamerika snarare ligger under det som krävs för att hålla befolkningen på en stabil nivå, med fertilitetstal så låga som 1,1 barn per kvinna i Sydkorea och 1,3 i Spanien.

Hållbar utveckling handlar inte bara om miljön och klimatet, även ekonomisk och social hållbarhet behövs. Dessa tre dimensioner av hållbarhet måste gå hand i hand. Vi kommer aldrig att lyckas rädda miljön och klara av klimatförändringarnas utmaningar om vi inte samtidigt ser till att ha socialt och ekonomiskt hållbara samhällen. Att ensidigt fokusera på och lyfta upp ekologisk hållbarhet kommer att äventyra alla möjligheter att klara de utmaningar vi står inför.

Att få barn och bilda familj är inte bara en av våra starkaste drivkrafter och en mänsklig rättighet, det är också en förutsättning för ett hållbart samhälle.

För att säkra socialt hållbara samhällen behöver befolkningsmängden hållas konstant. Den nu övergivna ettbarnspolitiken i Kina vittnar om de problem som nu drabbar det kinesiska samhället, med 20–30 års förskjutning, med stagnerande ekonomi och en allt högre andel åldrad befolkning. Låga födelsetal i medelhavsländer som Italien och Spanien under lång tid drabbar nu den ekonomiska stabiliteten och i förlängningen även samhällets hållbarhet.

För att vi ska klara av att möta hoten från klimatförändringarna och människans påverkan på naturen måste vi ha livskraftiga och dynamiska samhällen. Att då prata om att färre barn skulle vara en lösning på klimatkrisen är att skjuta sig själv i foten. Att få barn och bilda familj är inte bara en av våra starkaste drivkrafter och en mänsklig rättighet, det är också en förutsättning för ett hållbart samhälle.

De kommande årens befolkningsökning i världen utgör en stor utmaning och bidrar till att vi har allt kortare tid på oss. Globalt har dock fertiliteten, tvärt emot vad som ofta lyfts fram i debatten, stabiliserat sig och det föds i dag runt två barn per kvinna. Vi vet därför vad vi har att förhålla oss till när det gäller det hållbara samhälle vi behöver skapa. Att då förespråka begränsningar i barnafödandet och sprida idéer om "barnskam" tar inte bara bort fokus från åtgärder som faktiskt behövs, det är också direkt kontraproduktivt då det urholkar grunden för våra möjligheter att uppnå hållbarhet.

Det kan också upplevas som ett sätt för den nuvarande generationen att skjuta över ansvaret på den kommande. Det är inte barnen som är problemet, framtiden tillhör barnen och utan barn har vi ingen framtid. Grundorsaken till klimatkrisen är inte världens befolkningsökning, vilket hävdas av Götmark och Andersson, grundorsaken är att vi använder fossila bränslen för att driva våra samhällen.

DN Debatt. 29 september 2019

Debattartikel

Frank Götmark, professor i ekologi och Malte Andersson, ekolog, professor emeritus, Göteborgs Universitet:

"Vilseledande när folkökningens effekter på klimatet utelämnas"

Repliker

Inge Gerremo, fd lantbruksråd:

"Afrikas matförsörjning en gigantisk utmaning med snabb befolkningsökning"

Martin Kolk, docent i demografi vid Stockholms universitet och Institutet för framtidsstudier:

"Folkökning i rika länder har större effekt på klimatet"

Mats Måqvist, professor i global hälsa vid Uppsala universitet:

"Barnskam kontraproduktivt för hållbar utveckling"

Mats Måqvist, professor i global hälsa, Uppsala universitet

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt

Repliker

”Folkökning i rika länder har större effekt på klimatet”

PUBLICERAD I GÅR

REPLIK DN DEBATT 29/9. De flesta globala problem som hänger samman med hög konsumtion, som utsläpp av växthusgaser, är relaterade till rikare länder. Befolkningsförändringar i rikare länder har därför betydligt större klimatpåverkan än en växande befolkning i de länder som i dag har högt barnafödande, skriver Martin Kolk, docent i demografi.

Läs senare

Frank Götmark och Malte Andersson uppmärksammar hur det historiskt och sannolikt i framtiden finns ett tydligt empiriskt samband mellan antalet människor i världen och negativa effekter på miljön som växthusgasutsläpp. De missar dock att ta upp att de flesta av de globala problemen relaterade till hög konsumtion, som utsläpp av växthusgaser, är relaterade till rikare länder. Befolkningsförändringar i rikare länder har därför betydligt större klimatpåverkan än en växande befolkning i de länder som i dag har högt barnafödande.

Under 2014 stod länder med ett barnafödande över i genomsnitt tre barn per kvinna, i huvudsak i afrikanska länder söder om Sahara, för bara tre procent av de globala utsläppen av koldioxid medan de utgjorde 23 procent av världens befolkning. Stora länder som Iran, Malaysia och Kina har i dag barnafödande ungefär som i EU-länder i dag, medan länder som Indien och Bangladesh har barnafödande som är betydligt lägre än i västländer på 1960-talet.

Över 76 procent av alla koldioxidutsläpp gjordes i länder med ett genomsnittligt barnafödande under två barn per kvinna. Utsläpp av koldioxid, liksom en stor andel av alla miljöproblem, har en tydlig koppling till BNP och energianvändning och är i dag därför kraftigt koncentrerade till rikare länder.

Hur befolkningsstillväxten och barnafödande utvecklas i Afrika kommer vara en mycket viktig faktor för jordens totala befolkning om hundra år som forskarna beskriver. De utmaningar som finns kring livsmedelsförsörjning, välbefinnande, och

hotade ekosystem i den fattigare halvan av världen ska inte underskattas, och kommer sannolikt försvåras med en kraftig befolkningstillväxt. Givet en snabb befolkningsökning i länder med högt barnafödande är åtgärder som familjeplaneringsprogram som diskuteras av forskarna sannolikt mycket bra åtgärder för att öka livskvaliteten. Förhoppningsvis kommer levnadsstandarden snabbt öka också i dessa länder de närmaste decennierna.

Samtidigt utgår de flesta framtidsberäkningar ifrån att de också om flera decennier kommer utgöra en fortsatt ganska liten del av världens totala ekonomi och utsläpp – även om det kommer vara en större andel av världens befolkning. Befolkningstillväxt i länder med i dag högt barnafödande kommer ha större påverkan på lokala miljöproblem än på globala problem relaterade till överkonsumtion som växthusgaser.

Om vi oroar oss för globala miljöeffekter av världens totala befolkningsstorlek så finns alltså problemen snarare i rikare länder där det mesta av de globala utsläppen och konsumtionen sker. För att förstå samband mellan överkonsumtion och befolkningsstorlek är det svårt att bortse från att befolkningsförändringar i vår rikare halva av världen (dit också Kina tillhör) kommer att ha en flera gånger större effekt på till exempel växthusgaser. Att effekterna av vår konsumtion i rikare länder ofta har en direkt negativ påverka invånarna i fattigare länder är ytterligare än anledning att se frågan kring befolkningsstorlek och konsumtion i ett mer globalt perspektiv.

DN Debatt. 29 september 2019

Debattartikel

Frank Götmark, professor i ekologi och Malte Andersson, ekolog, professor emeritus, Göteborgs Universitet:

”Vilseledande när folkökningens effekter på klimatet utelämnas”

Repliker

Inge Gerremo, fd lantbruksråd:

”Afrikas matförsörjning en gigantisk utmaning med snabb befolkningsökning”

Martin Kolk, docent i demografi vid Stockholms universitet och Institutet för framtidsstudier:

”Folkökning i rika länder har större effekt på klimatet”

Mats Målqvist, professor i global hälsa vid Uppsala universitet:

”Barnskam kontraproduktivt för hållbar utveckling”

Martin Kolk, docent i demografi vid Stockholms universitet och Institutet för framtidsstudier

Repliker

”Visst vågar forskare studera folkökningens betydelse för klimatet”

PUBLICERAD 2019-10-04

REPLIK DN DEBATT 29/9. Sambandet mellan befolkning och miljöpåverkan är inte alls försummat. Det har en central roll i FN:s klimatpanels arbete och tre av FN:s globala mål utgör de medel som vi vet är de mest effektiva för att minska befolkningsökningen, skriver tre forskare vid Institutet för framtidsstudier.

Läs senare

Frank Götmark och Malte Andersson argumenterar för att världens befolkningsökning är en förbisedd grundorsak till klimatförändringarna. De menar vidare att en minskad befolkning bör sättas upp som ett av de Globala målen. [I ett pågående forskningsprojekt](#) finansierat av forskningsrådet Formas och lokaliserat på Institutet för framtidsstudier undersöker vi frågor relaterade till dessa påståenden. Våra preliminära slutsatser motsäger det Götmark och Andersson för fram i sin artikel.

För det första bör det noteras att sambandet mellan befolkning och miljöpåverkan inte alls är försummat utan har studerats av ekonomer och demografer alltsedan Thomas Malthus dagar. Det har också en central roll i [FN:s klimatpanels arbeten som en av tre faktorer i den så kallade Ipat-identiteten](#) (miljöpåverkan = befolkning x konsumtion x teknologi). Allt annat lika innebär fler människor en ökad konsumtion av knappa resurser och en större miljöpåverkan. Men fler människor innebär också fler forskare och uppfinnare vilket påskyndar teknikutveckling.

Så visst är det så att en större befolkning alltså kunna innebära en ökad efterfrågan på fossila bränslen och därmed fler utsläpp av växthusgaser. Men å andra sidan skulle det även kunna påskynda en teknikutveckling och omställning till en fossilfri framtid. Hur dessa kontrasterande konsekvenser samspelar och sammanvägs är relativt utforskat. Ytterligare en konsekvens som bör tas i beaktande är att fler framtida personer innebär fler individer som riskerar att lida skada av klimatförändringarna.

Götmark och Andersson menar även att forskare inte vågar fördjupa sig i problematiken. Vi menar att så inte är fallet. För

bara en dryg vecka sedan arrangerade vi [en tvärvetenskaplig workshop på temat befolkningsvariabeln betydelse för de Globala målen](#) med internationellt framstående forskare. Vad som kunde konstateras då var att utöver de möjliga etiska hinder som kan finnas i att införa någon sorts begränsning på individers möjlighet att skaffa barn så fanns där en tydlig konsensus om att en sådan begränsning inte är ett effektivt medel för att bekämpa klimatförändringar. De inbjudna forskarna menade alla att de fördelar som finns med att minska befolkningsökningen är begränsade.

Poängen är extra tydligt om man betänker att de Globala målen är avsedda att uppnås redan år 2030. En minskad befolkningsökning under följande 11 år kan omöjligen ha en sådan effekt så att målen nås till dess. Likaså för att begränsa den globala temperaturökningen till 1,5 grader så är tiden knapp och därför bör fokus vara på att drastiskt minska konsumtionen av kol, olja och gas i den utvecklade världen.

Därutöver vet vi att de mest effektiva medlen för att minska befolkningsökning är satsningar på utbildning, ekonomisk tillväxt och sexuell- och reproduktiv hälsa. Samtliga dessa målsättningar återfinns redan bland de Globala målen (till exempel 3, 4, 5 och 8). Det finns alltså inget skäl för att tillfoga ett specifikt mål om att minska världens befolkning.

DN Debatt. 29 september 2019

Debattartikel

Frank Götmark, professor i ekologi och Malte Andersson, ekolog, professor emeritus, Göteborgs Universitet:

["Vilseledande när folkökningens effekter på klimatet utelämnas"](#)

Repliker

Inge Gerremo, fd lantbruksråd:

["Afrikas matförsörjning en gigantisk utmaning med snabb befolkningsökning"](#)

Martin Kolk, docent i demografi vid Stockholms universitet och Institutet för framtidsstudier:

["Folkökning i rika länder har större effekt på klimatet"](#)

Mats Målvist, professor i global hälsa vid Uppsala universitet:

["Barnskam kontraproduktivt för hållbar utveckling"](#)

Henrik Andersson, Eric Brandstedt och Olle Torpman, alla tre forskare på Institutet för framtidsstudier:

["Visst vågar forskare studera folkökningens betydelse för klimatet"](#)

Henrik Andersson, forskare på Institutet för framtidsstudier

Eric Brandstedt, forskare på Institutet för framtidsstudier

Olle Torpman, forskare på Institutet för framtidsstudier

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt

Repliker

”Utan globalt mål för befolkningsminskning förtigs en grundorsak till världens problem”

PUBLICERAD 2019-10-07

SLUTREPLIK DN DEBATT 29/9.

Befolkningsökningen, särskilt i Afrika, kan bli en lika förödande orsak till matbrist, misär och migration som framtida klimatändring, skriver forskarna Frank Götmark och Malte Andersson.

Läs senare

I vår debattartikel tog vi upp negativa effekter av jordens folkökning, som förbises då klimatändring fått alltmer utrymme i media. Ökningen, särskilt i Afrika, kan bli en lika förödande orsak till matbrist, misär och migration som framtida klimatändring. Nedan besvarar vi fyra repliker.

Inge Gerremo, expert på Afrikas matförsörjning, ger ett värdefullt bidrag. Han påpekar att skenande folkökning åter upp framsteg som görs och leder till fler miljöflyktingar. I FN:s prognos ökar Afrikas population från 1,3 miljarder i dag till 4,3 år 2100. Att förse alla med mat och förnödenheter är en jätteuppgift som redan delvis misslyckas. Satsningar på familjeplaneringsprogram för att minska takten i folkökningen är därför viktiga.

Martin Kolk understryker att klimatändringar och andra problem orsakade av hög konsumtion mest härrör från rika länder. Han har givetvis rätt. Särskilt de mest välbeställda ägnar sig åt miljöskadlig överkonsumtion. [Sådana grupper ökar inom alla länder.](#) Vi behöver starkt minska energiförbrukning och utsläpp av växthusgaser, som påpekades i början av vår artikel. Vårt huvudsyfte var inte att ta upp detta ämne, nyss diskuterat i FN under stor medial uppmärksamhet. Vi pekade på en ofta förbisedd men förödande trend: jordens snabba folkökning.

[FN:s klimatpanel IPCC](#) slog 2014 fast att konsumtions- och folkökning är de grundläggande orsakerna till klimatstörningar. Jordens befolkning fördubblades mellan 1970 och 2000. Till år 2100 riskerar vi att populationen växer från 7,7 till 11 miljarder. Både hög-, medel- och låginkomstländer ökar sin konsumtion, även per person. Kolk påpekar att befolkningsändring har störst effekt i rika länder med hög konsumtion.

Höga födelsetal i Afrika beror bland annat på brist på preventivmedel och på att män önskar fler barn än kvinnor, som har kortare skolgång och saknar egenmakt i detta och flera andra avseenden.

Som Kolk skriver kommer levnadsstandarden förhoppningsvis att öka i Afrika. Men i kombination med snabb folkökning (födelsetal 5,1 barn per kvinna söder om Sahara) kan då resursförbrukning, växthusgaser och miljöproblem växa och förvärra födobrist, svält och sjukdomar, samt etniska och andra konflikter. Folkökningen behöver därför stävjas och populationen anpassas till långsiktig lokal bärkraft.

Höga födelsetal i Afrika beror bland annat på brist på preventivmedel och på att män önskar fler barn än kvinnor, som har kortare skolgång och saknar egenmakt i detta och flera andra avseenden. Insatser krävs därför för familjeplaneringsprogram, och för att påverka kulturella och manliga normer som leder till stor familj. Befolkningen måste matcha miljöns förutsättningar.

Mats Målqvist kritiserar oss för att förespråka begränsningar i barnafödandet och skriver att folkmängden behöver hållas konstant för att säkra socialt hållbara samhällen. Påståendet är inte övertygande. Framsynt planering kan göra ett samhälle hållbart även med måttligt minskande befolkning, och göra det till en progressiv föregångare. Drastiskt snabb minskning (såväl som ökning) skapar däremot instabilitet.

Målqvist är bekymrad för åldrande och minskande befolkning i vissa länder. Men det är positivt att människor lever längre och bättre liv, och att många frivilligt skaffar färre barn. Dessa länder (exempelvis i Europa, Japan, Sydkorea) är tätbefolkade, med stora växthusgasutsläpp per person. Minskande befolkning ger miljöfördelar, och de ekonomiska nackdelarna är starkt överdrivna. Det krävs vare sig invandring eller ökade familjebidrag: vi har många arbetslösa, många människor som vill arbeta mer än deltid, och många pensionärer som vill arbeta längre. Se analyser i [Kvartal](#) och [GP](#).

Slutligen påstår Målqvist att grundorsaken till klimatkrisen inte är folkökning, utan att vi använder fossila energikällor. Här gör han enligt vår mening en ohållbar åtskillnad. Klimatkrisen

orsakas av vårt bruk av fossil energi (säg, i genomsnitt E kg per person) i kombination med stor befolkning (säg, P personer).

Det totala bruket B av fossil energi blir då $B = E \times P$ kg, där E och P inverkar på samma multiplikativa sätt på förbrukningen B. Fördubblar vi E, så fördubblas B. Fördubblar vi P, så fördubblas B också. De båda spelar likartad roll för totalförbrukningen. Liknande samband gäller för vår användning av andra resurser, så befolkningens storlek är fundamental.

Henrik Andersson med flera menar att FN gör tillräckligt för att minska folkökningen. Men efter FN:s Kairokonferens 1994 ströks stora befolkningskonferenser. Tidigare sjunkande födelsetal började plana ut, och 25 år förlorades då familjeplaneringsprogram drogs ned, särskilt i Afrika och västra Asien. Internationellt stöd till familjeplanering mer än halverades per kvinna mellan 1995 och 2008, och situationen blev än värre då Trump 2017 såg till att USA ströp sådana hjälpprogram. FN höjde sina prognoser då ökningstakten i världspopulationen steg ([se figur 7.3 här](#)). Stegningen har ökat hunger, avskogning i tropikerna, biologisk utarmning och andra problem. Trots detta menar Andersson med flera att FN inte behöver ett globalt mål om minskad folkökning. Men utan ett sådant mål förtiger man en grundorsak till världens problem, och försummar att öka insikt och handlingskraft. [Målet är därför viktigt.](#)

Andersson med flera bortser från [starkt vetenskapligt stöd för familjeplanering](#) som, även om tragiska misstag gjordes, snabbt reducerade födelsetal på 70- och 80-talen. De tycks tro att dagens 7,7 miljarder människor inte räcker för att skapa tillräckligt snabb teknikutveckling, trots starkt ökande forskning inom teknik. Men de länder som lyckats reducera sina födelsetal [har utvecklats starkast](#), vilket [betonas även i klimatsammanhang](#).

För att minska resursförbrukning och förintande av våra egna och andra arters livsmiljöer och existensmöjligheter behöver jordens befolkning minska, inte öka. Kvinnors självbestämmande, utbildning och familjeplanering har därvid avgörande betydelse, och behöver ökat stöd.

DN Debatt. 29 september 2019

Debattartikel

Frank Götmark, professor i ekologi och Malte Andersson, ekolog, professor emeritus, Göteborgs Universitet:

["Vilseledande när folkökningens effekter på klimatet utelämnas"](#)

Repliker

Inge Gerremo, fd lantbruksråd:

["Afrikas matförsörjning en gigantisk utmaning med snabb befolkningsökning"](#)

Martin Kolk, docent i demografi vid Stockholms universitet och

Institutet för framtidsstudier:

"Folkökning i rika länder har större effekt på klimatet"

Mats Måqvist, professor i global hälsa vid Uppsala universitet:

"Barnskam kontraproduktivt för hållbar utveckling"

Henrik Andersson, Eric Brandstedt och Olle Torpman, alla tre forskare på Institutet för framtidsstudier:

"Visst vågar forskare studera folkökningens betydelse för klimatet"

Slutreplik från Frank Götmark och Malte Andersson:

"Utan globalt mål för befolkningsminskning förtigs en grundorsak till världens problem"

Frank Götmark, professor i ekologi, leder ["The Overpopulation Project"](#) vid Göteborgs Universitet

Malte Andersson, ekolog, professor emeritus, Göteborgs Universitet

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt